

UCHWAŁA NR ..... / 2020

RADY GMINY LESZNO

z dnia ..... 2020 r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Leszno na 2020 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.), art. 4¹ust 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2019 r., poz. 2277 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lica 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U z 2019 r., poz. 852 ze zm.) Rada Gminy Leszno uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Leszno na 2019 rok w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Leszno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY LESZNO NA 2020 ROK.

I. WSTĘP

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii. Podstawą realizacji tych zadań jest Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz w zakresie minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Program wyznacza obszary, w których Gmina Leszno będzie podejmować działania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w Narodowym Programie Zdrowia.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiada gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzinom, a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Leszno na 2020 rok został opracowany we współpracy z Gminną Komisją rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w oparciu o materiały będące w posiadaniu Komisji, dane ze sprawozdań z realizacji zadań składanych przez podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz „Diagnozy problemów społecznych gminy Leszno” opracowanej w 2018 r.

Program wpisuje się w cel operacyjny określony w Narodowym Programie Zdrowia, który obejmuje profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zrachowaniami ryzykownymi.

Program jest realizowany w oparciu o akty prawne;

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2019, poz. 2277),
2. z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2019 r., poz. 852),
3. z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 r., poz. 1390),
4. z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2018 r., poz. 1492),
5. z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2018 r., poz. 2190),
6. z dnia 29 sierpnia 2009 r., o finansach publicznych (Dz. U. 2019 r., 869),
7. z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2019 r., poz. 1843),
8. z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2019 r., poz. 506)
9. z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 108 r., poz. 1878).

Programy krajowe:

1. Narodowy Program zdrowia na lata 2016 – 2020 z dnia 4 sierpnia 2016 r.
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 z dnia 29 kwietnia 2014 r.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Przyjęto się sądzić, że Polacy piją alkohol często, w dużych ilościach. Należałoby więc wnioskować, że istnieje społeczne przyzwolenie, norma, która nie potępia częstego spożywania alkoholu, lecz przeciwnie – czyni je społecznie akceptowalnym wzorem postępowania. Jednak nie potwierdza tego rozkład deklaracji, jaki uzyskaliśmy w trakcie badania. Ponad połowa Polaków (53%) twierdzi, że pije alkohol, ale tylko od czasu do czasu i mając ku temu dobrą okazję. Można to nazwać umiarkowanym stylem picia. Niewielkie grupy badanych deklarują częste (4%) i dosyć częste (7%) wykorzystywanie różnych okazji do napicia się alkoholem. Co szósty respondent (16%) przyznaje, że unika okazji do tego, żeby pić alkohol, a prawie co piąty (19%) deklaruje abstynencję. Warto zauważyć, że pewien normatywny styl picia nie zmienił się od dziesięciu lat, gdyż w badaniu z 1997 roku respondenci odpowiadali bardzo podobnie. Kolejne badania CBOSu, z 2010 roku, wydają się potwierdzać wskazane wcześniej tendencje Polaków w picciu alkoholu. Mianowicie: Od alkoholu nie stroni ponad trzy czwarte dorosłych Polaków (76%), przy czym dwie trzecie (65%) twierdzi, że pije czasami, a co dziewiąty (11%) – że często. Ponad jedna piąta badanych (22%) deklaruje abstynencję. W ciągu ostatnich trzynastu lat zwiększyła się (o 6 punktów procentowych) grupa abstynentów, zmalał zaś (o 4 punkty) odsetek tych, którzy rzadko piją alkohol.

W 2018 r. na zlecenie Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych została opracowana 'Diagnoza problemów społecznych gminy Leszno'. Raport ma na celu przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w drugiej połowie 2018 roku. Obejmuje on podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzecią, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Leszno wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a) dorośli mieszkańcy;
- b) dzieci i młodzież szkolna;
- c) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Badania miały charakter ulicznej ankiety w formie papier-olówek i obejmowały mieszkańców gminy Leszno, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie. W badaniu wzięło udział 100 osób, w tym 46 mężczyzn oraz 54 kobiety. Średnia wieku respondentów wyniosła 43 lata.

Pierwszą z poruszanych kwestii był wiek inicjacji alkoholowej. 37% osób swój wiek inicjacji alkoholowej wskazało na wiek pełnoletności. Kolejna najwyższa wartość odnosi się do wieku między 16 a 18 r.ż. – 32%. 19% badanych wskazało, że po raz pierwszy spróbowało alkoholu między 13 a 15 rokiem życia. Tylko 10% badanych nigdy nie piło alkoholu. Kolejną kwestią była częstotliwość spożywania alkoholu. 29% respondentów to osoby deklarujące abstynencję. Największa liczba badanych przyznała, że spożywa alkohol kilka razy w roku (20%) oraz kilka razy w miesiącu (21%). 17% mieszkańców przyznaje się do picia alkoholu kilka razy w tygodniu, a 13% - raz w tygodniu. Żaden z respondentów nie przyznaje się do codziennego spożywania alkoholu. Otrzymane wyniki można podsumować stwierdzeniem, że większość badanych mieszkańców spożywa alkohol okazjonalnie.

Oprócz częstotliwości spożywania alkoholu ważne są także jego ilości. Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5% (pół butelki), w ok. 100 ml wina o mocy 12% (jeden kieliszek wina) oraz w ok. 30 ml wódki o mocy 40% (mały kieliszek wódki). Badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 3 – 4 porcje alkoholu – 22% lub 1-2 porcji (20%). 12% osób zadeklarowało ilości rzędu 5-6 porcji, a 15% respondentów ilości od 7 do 9 porcji. 77% mieszkańców gminy Leszno uważa, że w okolicy znajduje się odpowiednia liczba punktów, w których można kupić alkohol. 21% respondentów deklaruje, że na terenie jest ich za dużo. Łącznie tylko 22% mieszkańców uważa, że należy lub raczej należy ograniczać dostęp do napojów alkoholowych bądź kontrolować jego sprzedaż. Jednocześnie, 14% respondentów ocenia osoby pijące alkohol jako raczej zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym. 21% respondentów raczej przychyliła się do stwierdzenia, że osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach. Można uznać, że wysoki odsetek badanych mieszkańców przyjmuje konstruktywne postawy wobec alkoholu i nie ulega stereotypom. Łącznie 98% respondentów uważa, że kobiety w ciąży nie mogą pić bezpiecznie niewielkich ilości alkoholu. Również 96% badanych twierdzi, że alkohol nie pomaga w

trudnych sytuacjach życiowych. Także 99% badanych mieszkańców nie zgadza się z tym, aby prowadzić samochód po spożyciu nawet niewielkich ilości alkoholu.

Łącznie 41% respondentów zna co najmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze. 59% badanych twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające.

Czynnikiem chroniącym przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i niepożądanych u dzieci i młodzieży są niewątpliwie dobre relacje z osobami dorosłymi, którzy stanowią dla nich oparcie i źródło wiedzy. Uczniowie gminy Leszno deklarują w większości bardzo dobre lub raczej dobre relacje z opiekunami: SP 4-6: łącznie 97%; SP 7-8: łącznie 89%; GIM: łącznie 90%.

Inicjację alkoholową ma za sobą: 18% badanych uczniów klas SP 4-6; 38% uczniów klas SP 7-8 oraz 52% uczniów klas GIM. Najczęściej deklarowaną okolicznością inicjacji alkoholowej uczniów zarówno szkoły podstawowej, jak i gimnazjalistów, jest towarzystwo rodziny (SP 4-6 - 7%; SP 7-8 - 18%; GIM - 28%) oraz spotkanie ze znajomymi (SP 4-6 - 4%; SP 7-8 - 10%; GIM - 19%). Aczkolwiek, większość badanych wskazała, że to pytanie ich nie dotyczy (SP 4-6 - 83%; SP 7-8 - 62%; GIM - 47%). Oprócz okoliczności inicjacji ważne było dla nas także to, jak często młodzi ludzie sięgają alkohol. Aż 83% najmłodszych uczniów wskazało, że to pytanie ich nie dotyczy. Wraz z wiekiem ta tendencja się zmienia: SP 7-8 - 66%; GIM - 50%. Wśród uczniów klas SP 7-8 i GIM najczęściej pojawiały się dwie kategorie odpowiedzi, które odnosiły się do jednorazowego (SP 7-8 - 11%; GIM - 17%) oraz kilkukrotnego spożycia alkoholu (SP 7-8 - 16%; GIM - 17%). Starsi uczniowie generalnie najczęściej sięgają po piwo (GIM - 9%) oraz wódkę (GIM - 9%). Deklaracje uczniów, których to pytanie nie dotyczy maleje odwrotnie proporcjonalnie do wieku (SP 4-6 - 86%; SP 7-8 - 66%; GIM - 55%).

Kolejnym ważnym pytaniem, na które odpowiadali uczniowie było to dotyczące subiektywnej oceny dostępności alkoholu dla osób poniżej 18 roku życia. Pokazane poniżej wyniki wskazują, że 67% uczniów klas SP 4-6; 56% uczniów klas SP 7-8 oraz 45% gimnazjalistów nie wie, czy da się kupić alkohol, gdy nie ma się ukończonych 18 r.ż. Może to sugerować, że ta część uczniów nigdy nie podejmowała próby nabycia alkoholu. Z kolei łącznie 55% najstarszych uczniów wskazuje, że jest przeciwnie, co oznacza, że mogą oni lub ich rówieśnicy być klientami w punktach ze sprzedażą alkoholu.

Większość uczniów z gminy Leszno, którzy mają za sobą inicjację nikotynową, aktualnie nie pali papierosów (SP 4-6 - 26%; SP 7-8 - 23%; GIM - 28%). Odpowiedzi uczniów, których to pytanie nie dotyczy (bo nigdy nie palili): SP 4-6 - 69%; SP 7-8 - 62%; GIM - 64%.

Wyniki badań wskazują, że badani uczniowie nie przejawiają problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy: SP 4-6 - 99%; SP 7-8 - 98%; GIM - 95%. Wyniki badań wskazują, że badani uczniowie nie przejawiają problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy: SP 4-6 - 99%; SP 7-8 - 98%; GIM - 95%.

Sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie Leszno deklarują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu (30%) oraz kilka razy w roku (30%). Pozostałe wartości odnoszą się do prób zakupu alkoholu kilka razy w tygodniu (25%).

Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży wydaje się być stosunkowo rzadkim zjawiskiem. 35% badanych stwierdziło, że zdarza się to kilka razy w roku; 15% - kilka razy w tygodniu a 10% - kilka razy w miesiącu. 40% badanych twierdzi, że takie sytuacje się u nich nie zdarzają. Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu osobom nieletnim wydaje się pozytywnie jednoznaczny. 90% badanych sprzedawców wskazało, że nigdy nie sprzedało alkoholu osobom, co do których miały podejrzenie, że są nieletnie. Natomiast 10% wskazało, że nie mieli pewności, co do wieku osoby, której sprzedały alkohol. W przypadku wątpliwości, co do wieku, 80% badanych zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, a często robi to 20% osób.

Polacy deklarują, że najczęściej doświadczali agresji w domu (9%) bądź na ulicy poza najbliższą okolicą (9%). Podobna liczba osób (8%) padła ofiarą przemocy nieopodal miejsca zamieszkania. Co dwudziesty ankietowany (5%) został zaatakowany w restauracji, kawiarni lub na dyskotecce, czterech na stu (4%) spotkało się z przemocą w pracy lub szkole, a trzech na stu (3%) w środkach komunikacji. Z tego względu zbadaliśmy rozpowszechnienie przemocy fizycznej oraz psychicznej w środowisku lokalnym bez kierowania bezpośredniego pytania o bycie ofiarą lub sprawcą przemocy w rodzinie. Wyniki są niepokojące, ponieważ 26% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 23% podejrzewa, że tak się dzieje. Wśród badanych mieszkańców tylko 29%

badanych wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. Badani wskazywali najczęściej policję. Łącznie 87% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że wyleczenie uzależnienia od alkoholu nie pozwala na zakończenie problemu przemocy w rodzinie. Tylko 9% mieszkańców gminy Leszno jest skłonny myśleć schematycznie o przemocy w rodzinie, co oznacza, że w ich opinii przemoc występuje tylko w domach z marginesu społecznego. Łącznie 92% mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.

III. CELE PROGRAMU

Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Leszna (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które wykazują symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.

Terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych: program podstawowy, program pogłębiony, program dla DDA, program dla współuzależnionych, programy ograniczonego picia (pop) itp.

Rehabilitacji – Realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

Cel 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

L.p	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	Termin realizacji
1.	Realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz warsztatów szkoleniowych i konferencji dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań profilaktycznych i ich odbiorców, • liczba wykwalifikowanej kadry, • liczba osób objętych programami szkoleniowymi, • liczba konferencji, • liczba osób uczestniczących w konwencjach i innych formach szkoleniowych 	<ul style="list-style-type: none"> • szkoły • przedszkola • instytucje 	I-XII 2020
2.	Realizowanie zorganizowanych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w świetlicach, klubach oraz innych środowiskach młodzieżowych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba programów kierowanych do dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym objętych opieką placówki, • liczba dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi objętych wsparciem placówki, • liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kluby • Świetlice • Środowiska młodzieżowe 	I-XII 2020
3.	Realizacja programów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowanej do ofiar i sprawców, w ramach lokalnego wsparcia.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba programów, • liczba uczestników programu, • liczba założonych Niebieskich Kart, • liczba wykwalifikowanej kadry, • liczba grup wsparcia, • liczba spotkań grup wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • OPS • Policja 	I-XII 2020
4.	Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o	<ul style="list-style-type: none"> • liczba programów/kampanii • liczba odbiorców, • liczba wykonanych materiałów, 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • OPS • Policja 	I-XII 2020

	szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu behawioralnym (Internet, hazard). Profilaktyka zachowań ryzykownych i promocja zdrowia- udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty, eventy); wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych; prasy i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne promocyjne.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zakupionych materiałów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inne organizacje, instytucje 	
5.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego programu	<ul style="list-style-type: none"> • liczba diagnoz i raportów, badań, ekspertyz, opinii. 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • inne organizacje i instytucje, jednostki 	I-XII 2020

Cel 2. Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym.

L.p	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	Termin realizacji
1	Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież; finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki. Współorganizowanie imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba programów/wydarzeń/projektów • liczba odbiorców • liczba wykwalifikowanej kadry. 	<ul style="list-style-type: none"> • Szkoły • OPS • GKRPA • Kluby sportowe, 	I-XII 2020

Cel 3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

L.p	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	Termin realizacji
1.	Wspomaganie podmiotów realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka) w świetlicach, klubach młodzieżowych i innych miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym oraz podczas wyjazdów. Wspomaganie rzeczowe podmiotów realizujących działania.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób objętych działaniami, • liczba organizacji/programów 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • organizacje pozarządowe, • inne organizacje, instytucje, jednostki. 	I-XII 2020
2.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> • liczb osób objętych działaniami • liczba organizacji/programów, 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • organizacje pozarządowe • inne organizacje, instytucje, jednostki. 	I-XII 2020

Cel 4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą.

L.p	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadania	Termin realizacji
1.	Dofinansowanie terapii dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba placówek objęta dofinansowaniem • liczba wykwalifikowanej kadry • czas oczekiwania na terapię, 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA, • Podmioty lecznicze zajmujące się terapią uzależnień. 	I-XII 2020

		<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje programów terapeutycznych 		
2.	Monitorowanie liczby osób korzystających z usług w placówkach terapii uzależnień i jakości udzielanych świadczeń.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób skierowanych do podmiotów leczniczych, • liczba osób, rozpoczynających terapię, • liczba osób, która zakończyła program terapeutyczny, • liczba osób, które skierowano do innych form pomocy po ukończeniu programu, • liczba osób kolejny raz rozpoczynających terapię. 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • podmioty lecznicze zajmujące się terapią uzależnień 	I-XII 2020

Cel 5. Udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadania	Termin realizacji
Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych i prawnych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób objętych działaniami, • liczba udzielonych porad, informacji, konsultacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • Punkt Konsultacyjny 	I-XII 2020

Cel 6. Ograniczenie dostępu do alkoholu.

L.p	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadania	Termin realizacji
1.	Ograniczenie dostępności do alkoholu powinno odbywać się przy uwzględnieniu wielkości gminy, jego układu przestrzennego, a	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zezwoleń dla każdej kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA 	

	<p>także konieczności włączenia Rady Gminy w proces tworzenia prawa miejscowego. Możliwość ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach handlowych (sklepach) z wyłączeniem lokali gastronomicznych. Może ono dotyczyć obszaru całej gminy lub określonych jednostek. Działania powyższe uwzględniać będą zapisy wynikające z nowelizowanej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.</p>	<p>napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (placówki handlowe),</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba zezwoleń dla każdej kategorii napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia), • ilość całodobowych lokali handlowych (sklepów) sprzedających napoje alkoholowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rada Gminy • GKRPA 	
2.	<p>Ograniczenie sprzedaży napojów alkoholowych w pobliżu obiektów chronionych, np; przedszkoli, szkół, internatów, obiektów kultu religijnego. Zakaz lokalizowania lokali gastronomicznych podających napoje alkoholowe w bezpośrednim sąsiedztwie szkół, burs, internatów i obiektów kultu religijnego.</p>			
3.	<p>Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych oraz innych zainteresowanych służb.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób uczestniczących w szkoleniach w ramach Gminnego Programu. 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA 	I-XII 2020

Cel 7. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

L.p	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadania	Termin realizacji
1.	Przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez GKRPA	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zawiadomień dotyczących naruszenia art. 13¹ i art. 15 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • Urząd Gminy 	I-XII 2020
2	Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba pojętych działań w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • Urząd Gminy 	I-XII 2020 ³

3.	Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba orzeczeń sądowych uwzględniających wnioski Urzędy Gminy Leszno, w zakresie naruszenia art. 13¹ i art. 15.	<ul style="list-style-type: none"> GKRPA	I-XII 2020
----	---	---	---	------------

IV. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI DS. ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZASADY WYNAGRADZANIA JEJ CZŁONKÓW

1. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Leszno Nr 9/2012 z dnia 19.01.2012r. Członkowie Komisji posiadają wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej (zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) oraz przeciwdziałaniu narkomani i przemocy w rodzinie.
2. Do zadań Komisji należy:
  - a) realizacja zadań wynikających z niniejszego programu oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
  - b) opracowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
  - c) przygotowanie sprawozdania rocznego z realizacji gminnego programu,
  - d) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie gminy Leszno, zgodnie z Uchwałą Nr LII/295/2018. Opinia wydawana jest w formie Postanowienia, które podpisują członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych biorący udział w posiedzeniu.
  - e) prowadzenie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkoholu, w tym prowadzenie rozmów motywacyjno – interwencyjnych w kwestii ograniczenia spożycia napojów alkoholowych lub poddaniu się leczeniu odwykowemu, kierowanie na badanie do lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wnioskowanie do sądu o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
  - f) współpraca z samorządem gminnym, instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
  - g) podejmowanie działań w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym udzielanie informacji o możliwości szukania pomocy i współpraca z instytucjami i organizacjami pomagającymi ofiarom przemocy,
  - h) przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie imiennego upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Leszno w składzie, co najmniej 2 osoby,
  - i) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13.1. i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. W przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz zakazu promocji lub reklamy napojów alkoholowych prowadzone jest postępowanie na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. Zapis ustawowy (art. 4¹ ust. 1 pkt. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) daje samorządowi kompetencje do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
  - j) prowadzenie indywidualnego poradnictwa dla osób i rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków, przemocy w rodzinie w ramach pełnionego dyżuru.
- h) udział w działaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- g) udział w szkoleniach

3. Członkom Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej „Komisją” za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie.

4. Wysokość wynagrodzenia dla członka Komisji ustala się jako iloczyn liczby posiedzeń, w których uczestniczył w ciągu miesiąca rozliczeniowego (na podstawie listy obecności) w Zespole Problemowym oraz za udział w posiedzeniu plenarnym Komisji, w wysokości 75,00 zł. brutto. Wyznaczony członek komisji za obsługę kancelaryjno-administracyjną otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 350 zł brutto.

5. Członkom Komisji przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów z tytułu pełnienia obowiązków członka Komisji na zasadach obowiązujących pracowników z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, przy czym udział w szkoleniach i wyjazdach nie uważa się za wykonywanie zadań w rozumieniu pkt. 2.

V. PODMIOTY REALIZUJĄCE DZIAŁANIA

1. W realizacji zadań Programu mogą uczestniczyć;
  - podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym,
  - podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
  - jednostki organizacyjne Gminy Leszno w szczególności ośrodek pomocy społecznej oraz oświaty i wychowania,
  - osoby fizyczne i prawne,
  - Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Koordynację działań związanych z realizacją zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów nadużywania alkoholu zawartych w niniejszym programie prowadzi Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

V. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU I SPOSÓB JEGO REALIZACJI

1. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Leszno na rok 2020 są dochody własne gminy, uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Oznacza to, że środki pochodzące z tych opłat, są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii zadaniom. Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny.

1. Monitoring

Monitoring poszczególnych zadań wynikających z realizacji harmonogramu będzie przeprowadzany na podstawie sprawozdań od instytucji, organizacji, osób odpowiedzialnych za ich realizację. Sprawozdanie roczne z realizacji Programu Wójt Gminy Leszno przekłada Radzie Gminy w terminie do 31 marca 2021 r.

UZASADNIENIE

Art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2019 r., poz. 2277) stanowi, że: "Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy".

Powyższy zapis doprecyzowany jest w art. 4¹ ust. 1 ustawy, w którym wyszczególniono zadania, jakie powinna realizować gmina w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Z kolei art. 4¹ ust.2 nakłada na radę gminy obowiązek uchwalania corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii w Gminie Leszno na 2020 rok został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

Zgodnie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.) wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii w Gminie Leszno na 2020 rok jest zasadne.

**Pełnomocnik Wójta
ds. profilaktyki i rozwiązywania
problemów alkoholowych i narkomanii**

Mirosława Dziadkiewicz